

Universell utforming – status og veien videre.

Regjeringens handlingsplan
for universell utforming og økt tilgjengelighet
2009-2013.

Nasjonalt utviklingsprosjekt for universell utforming i fylker og kommuner.
Gardermoen, 8. mai 2012.

Universell utforming – viktig for den enkelte og samfunnet

- Likestilling – avgjørende for noen
- Nyttig for alle
- Sosial- og økonomisk bærekraft

Positiv politisk utvikling i over 10 år.

- **Manneråkutvalget (2001)** foreslår blant annet
 - Ikke-diskrimineringslov
 - Handlingsplan med tidsfaste krav til tilgjengelighet
 - Bruker begrepet universell utforming

Danner grunnlaget for **St meld 40 (2002-2003) Nedbygging av funksjonshemmende barrierer.**

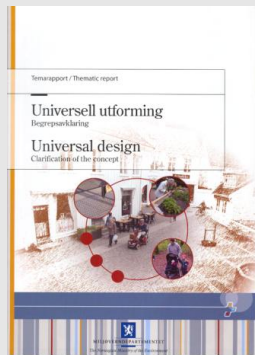

- **Syseutvalget (2005)** foreslår diskriminerings- og tilgjengelighetslov basert på universell utforming.

Danner grunnlaget for **Ot. prp. nr. 44 (2007-2008) Om lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne.**

3

Omførent forståelse universell utforming

- Definisjonen tilsvarer den som brukes i FN-konvensjonen for rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne
- Definisjonen har samme forståelse som den som brukes i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven

4

Staten med langsiktig satsing gjennom handlingsplaner

Visjon: Norge universelt utformet 2025

5

Nye lover og forskrifter med universell utforming

Bygninger og planlegging
(bygninger, boliger, uteområder etc.)

Likestilling
(diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne)

Utdanning
(bygninger, læringsmiljø)

IKT
(internett, billettautomater, minibanker mv)

Transport
(tog, busser, skip, infrastruktur mv)

Offentlige anskaffelser
(alle varer og tjenester til offentlig sektor)

6

Retningslinjer og standarder kommer

7

BARN-, LIKESTILLINGS- OG
INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

Omfattende veiledningsmateriale

8

BARN-, LIKESTILLINGS- OG
INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

Kompetanseoppbygging på mange felter

Kurs for kommunepolitikerne
i Alta kommune, 2012

- Kompetansebyggende prosjekter og utviklingsprosjekter.
- Sentrale og lokale kurs
 - Kurs i fylker og kommuner
 - Kompetanseprogrammet. (Dfbk)
 - Universell utforming i statlige planer. (Deltasenteret)
- Inn i universitets- og høyskolefag
 - Bygg, planlegging, arkitektur, design, IKT, transport.
 - Doktorgrader begynner å komme.

9

Tydligere i kommunal og fylkeskommunal planlegging

10

Høy kvalitet i forbildeprosjekter

NSB Vinner av hedersprisen Merket for god design og Design for alle prisen 2012

NSB. Vinner av Eigersund kommunes tilgjengelighetspris 2012 for Eigersund stasjon.

Frøyland og Orstad kyrkje. Rogaland fylkeskommunes tilgjengelighetspris 2009

Scandic Oslo Airport Hotel. Vinner av Innovasjonsprisen for universell utforming 2011.

11

Samfunnsverdien bekreftes av forskning

Automatisk åpning av inngangsdøren

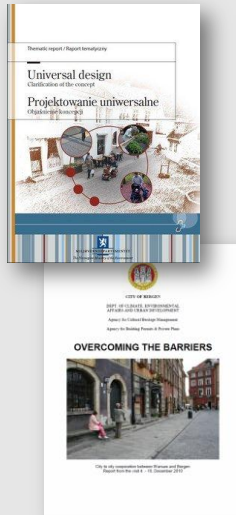
I tilleggspåbudet er det en inngangsdør som man kan se. Tilskottet blir å kaffe om en automatisk inngangsdør. En slik inngangsdør åpner seg automatisk når en rullestol eller andre personer "trekker" på den rullestol, og åpner seg selv, for eksempel for å åpne døren som går til hver sin side.

Utløst fordelingsregulering for alle tiltak	
Analyseregulering, utløst påbudt av 20 år	2,7%
Utløst påbudt påbudt	
Fordelingsregulering for tiltak (beredning og bruk)	
Antall beredte på år	8 800
Utløst, utløst påbudt av 1/2 år (beredning) i tillegg til utløst i tillegg	
Utløst av utløst, beredte på budet	
Fordelingsregulering for tiltak (beredning og utløst effektivt (beredning))	
Utløst av utløst (20 år)	4 000
Utløst av utløst (20 år) (beredning) i tillegg til utløst i tillegg	
Utløst av utløst og utløst (beredning) i tillegg til utløst i tillegg	1 000 kroner
Utløst av utløst (20 år) (beredning) i tillegg til utløst i tillegg	1 000 kroner
Utløst av utløst (20 år) (beredning) i tillegg til utløst i tillegg	1 000 kroner
Utløst av utløst (20 år) (beredning) i tillegg til utløst i tillegg	1 000 kroner
Resultater fra nytte/kostnadsanalyse	
Nytt av utløst (beredning) (beredning)	24 000
Nytt av utløst (beredning) (beredning)	120 000
Nytt av utløst (beredning) (beredning)	27 000
Nytt av utløst (beredning) (beredning)	27 000
Nytt av utløst (beredning) (beredning)	20 000
Nytt av utløst (beredning) (beredning)	24 000
Nytt av utløst (beredning) (beredning)	24 000
Nytt av utløst (beredning) (beredning)	24 000

- Universell utforming av nye boliger i fleretasjesbygg er samfunnsøkonomisk lønnsomme (NIBR 2006)
- Etterinstallasjon av heis i eksisterende boligblokker er samfunnsøkonomisk lønnsomt (NIBR 2009)
- Nytte/kostnader universell utforming og fallulykker styrker lønnsomheten (NIBR, 2010)
- Universell utforming er til nytte for alle passasjerer, Dokumentert (høy) verdsetting, Nye, høyere verdier gir større samfunnsøkonomisk gevinst. (TØI)
- Universell utforming verdsette til dels høyt av alle og vil være samfunnsøkonomisk lønnsomt. (Analyse&Strategi og Vista Utredning AS)

12

Internasjonal kontakt og oppmerksomhet

- Mye besøk fra andre land, spesielt i kommunene
- Aktiv deltakelse internasjonalt.
- Samarbeid med naboland
- Initiativ til økt samarbeid gjennom
 - UD 2012
 - Norsk formannskap i Nordisk ministerråd 2012.
 - Oppfølging av arbeidet i EU og Europarådet.

13

Status

- Solid politisk basis
- Langsiktig satsing gjennom handlingsplaner
- Godt lov- og forskriftsgrunnlag
- Standarder og retningslinjer foreligger
- Bredt veiledningsmateriale
- Kompetanseoppbygging på mange felter
- Høy kvalitet på forbildeprosjekter
- Samfunnsverdi bekreftes av forskning og utredninger
- Økende internasjonal kontakt
 - et godt grunnlag for å møte utfordringene

14

Utfordringene

- Kommunisere at målene ikke er nådd
- Videreutvikle kvalitet og nyskaping
- Utdype samfunnspektivet
- Praktiske resultater med hovedutfordringen:
 - Eksisterende bygg
 - Eksisterende uteområder